

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/250/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112224414
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:7112224414.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu Mgr. Janky Benkovičovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu GENERAL FACTORING, a. s., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 35 838 825, právne zastúpeného Jakubčák, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovaným 1/ O. K., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom S. č. XX/X, XXX XX W. I., právne zastúpenej JUDr. Ivetou Tóthovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Svätoplukova č. 28, 979 01 Rimavská Sobota, 2/ E. D., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom I. č. XX, XXX XX W. S., za účasti HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, J. Bánika č. 2009/2, Zvolen, IČO: 42 305 675 (do 30. 06. 2016 vystupujúceho v pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovaných 1/, 2/), o zaplatenie 3.233,09 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/285/2013-167 z 16. januára 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 16. 01. 2017 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 820,73 Eur so 7 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 820,73 Eur od 01. 07. 2010 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (druhý výrok). O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (tretí výrok).

1.2 V úvode odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť mu sumu 10.546,54 Eur s príslušenstvom titulom nároku z uzavretej zmluvy o úvere, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu L. I. I., a.s. so C. K., kde predmetom zmluvy o úvere bol úver vo výške 19.916,35 Eur, ktorý bol hlavným dlžníkom, pričom žalovaní 1/, 2/ prevzali ručenie za predmetný úver voči veriteľovi na základe ručiteľskej listiny. Po čiastočných úhradách zo strany dlžníka predmetom konania zostala suma 3.233,09 Eur s príslušenstvom, pričom zmena žaloby bola pripustená na pojednávaní dňa 16. 01. 2017.

1.3 V ďalšej časti odôvodnenia prvoinštančný súd uviedol, že právny predchodca žalobcu (L. I. I., a.s. - ďalej aj „I. I.“) so C. K. uzavrel úverovú zmluvu dňa 17. 10. 2002, predmetom ktorej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 600.000,- Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou 5 %, s mesačnými splátkami 3.600,- Sk. Dňa 17. 10. 2002 žalovaní 1/ a 2/ uzavreli s veriteľom ručiteľskú listinu č. 1 a 2, ktorými prevzali ručiteľský záväzok titulom poskytnutého úveru pre C. K.. Keďže hlavný dlžník si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere, I. I. požiadala o okamžité splatenie zostatku úveru dňom 27. 02. 2006, ktoré okamžité splatenie úveru bolo žalovaným doručené dňa 03. 03. 2006. Stavebná sporiteľňa zároveň podala návrh na vykonanie exekúcie proti hlavnému dlžníkovi C. K. v roku 2006. Exekúcia je vedená na okresnom súde pod sp. zn. 1Er/1813/2006. Na základe zmluvy o postúpení stavebná sporiteľňa postúpila pohľadávku titulom uzavretej zmluvy o úvere na žalobcu, preto je žalobca aktívne legitimovaný

v spore a je oprávnený vymáhať nároky titulom uzavretej zmluvy o úvere a s ňou súvisiacich ručiteľských záväzkov. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými 1/, 2/ , t.j. zmluva o úvere a ručiteľská listina, bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, avšak v danom prípade jednoznačne ide o zmluvu svojím charakterom spotrebiteľskú.

1.4 Po uvedení zákonných ustanovení § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch“, resp. „zák. č. 258/2001 Z. z.“), § 497 Obchodného zákonníka, okresný súd konštatoval, že „Súd charakterizuje právny vzťah medzi stranami sporu ako vzťah spotrebiteľský, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy, i keď bola uzavretá zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka, keďže jednoznačne na jednej strane zmluvu uzavrel právny predchodca žalobcu ako dodávateľ v rámci svojich podnikateľských aktivít a na druhej strane zmluvu uzavrel spotrebiteľ mimo rámca podnikateľských aktivít, ako aj výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Na tento právny vzťah potom jednoznačne dopadá právna úprava zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, ktorý zákon vyžadoval, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala určité náležitosti, kde pri absencii náležitosti neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov má to za následok, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Túto povinnú zákonnú náležitosť zmluva o úvere neobsahuje, a preto možno uzavrieť, že poskytnutý úver pre hlavného dlžníka, za ktorý ručia ručiteľia - žalovaní 1/, 2/, bol poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov a za takýto úver ručia aj samotný žalovaní 1/, 2/, keďže pre hlavného dlžníka vyplýva voči veriteľovi povinnosť vrátiť len čistú sumu poskytnutých finančných prostriedkov po odpočítaní platieb na úvere. Na základe zmluvy o úvere pre hlavného dlžníka bol poskytnutý úver vo výške 600.000,- Sk, t. j. 19.916,35 Eur, z ktorej sumy je potrebné odpočítať sumu 315.261,80 Sk, čo je nasporená suma z vkladového účtu, ktorá bola prevedená na úverový účet hlavného dlžníka dňa 05. 07. 2005, po prepočte ide o sumu 10.464,78 Eur. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 24. 10. 2013 uviedol, že na istinu hlavný dlžník uhradil 1.218,39 Eur a po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu boli poukázané platby vo výške 1.160,- Eur. Ďalším podaním žalobcu zo dňa 03. 08. 2016 žalobca uviedol, že v období od 27. 12. 2013, t. j. po tom, ako súdu došlo podanie žalobcu zo dňa 24. 10. 2013, boli uhradené platby v celkovej výške 6.252,45 Eur. Takto možno konštatovať, že na úvere zo strany hlavného dlžníka boli poukázané platby v celkovej výške 19.095,62 Eur, a preto na základe konštatovania, že poskytnutý úver má charakter úveru bez úrokov a bez poplatkov, vyplýva pre hlavného dlžníka a pre samotných žalovaných 1/, 2/, ktorí ručia za poskytnutý úver, len povinnosť uhradiť sumu 820,73 Eur, na ktorú sumu súd žalovaných 1/, 2/ zaviazal, kde súd zároveň zaviazal žalovaných 1/, 2/ aj na zaplatenie úrokov z omeškania, keďže túto sumu žalovaní nevyrovnali v lehote splatnosti úveru po doručení okamžitej splatnosti úveru, ktorý úver sa stal splatným k 27. 02. 2006, sú preto v omeškaní v zmysle § 517 ods. 1, 2 Obč. zákonníka a sú povinní uhradiť žalobcovi aj úroky z omeškania, ktorých výška je stanovená v zmysle § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. k prvému dňu omeškania. Výška úrokovej sadzby je stanovená ako dvojnásobok diskontnej sadzby, v čase splatnosti úveru 3,5 %, spolu teda 7 % ročne, pričom žalobca si uplatňoval úroky z omeškania len od dátumu 01. 07. 2010, od ktorého dátumu mu súd úroky z omeškania priznal“.

1.5 Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) podľa pomeru úspechu a neúspechu v spore tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie, konkrétne do výroku, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok) a proti závislému výroku o trovách konania (tretí výrok), podal žalobca (prostredníctvom právneho zástupcu) v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu a prizná mu náhradu trov konania, event., aby rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 V odôvodnení odvolania namietal, že nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, nakoľko mal aplikovať zákon o stavebnom sporení, pretože zákon o spotrebiteľských úveroch sa nevzťahuje na zmluvy o stavebnom sporení. Ďalej uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie tak môže byť postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, pretože súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3. Žalovaná 1/ (prostredníctvom právneho zástupcu) vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a odvolanie žalobcu zamietnuť v plnom rozsahu. Stotožnila sa s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, že zmluva o úvere a ručiteľská listina má charakter spotrebiteľskej zmluvy, ktorá okrem všeobecných náležitostí má obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorú neobsahuje, v dôsledku čoho sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

4. Žalovaný 2/ sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 379 písm. a/ CSP (od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie, podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihladne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

7. Procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces je jedným zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky patrí (okrem iných) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami sporu zo strany súdu a právo na spravodlivé prejednanie veci, ktorého súčasťou je i právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

8.1 Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

8.2 Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

8.3 Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

8.4 Podľa § 145 ods. 3 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu sa žalobou pôvodne domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 10.546,54 Eur s príslušenstvom. Žalobca pritom podaním zo dňa 03. 08. 2016 označeným ako vyjadrenie, čiastočné späťvzatie žaloby vzal žalobu späť v časti istiny 6252,45 Eur a úroku z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 5252,45 Eur, pričom aj podaním zo dňa 23. 12. 2016 žalobca uvádza späťvzatie žaloby v časti istiny 6252,45 Eur a úroku z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 5252,45 Eur.

10. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa dopustil nesprávneho procesného postupu, keď nezohľadnil dispozíciu žalobcu so žalobou a nerozhodol o zastavení konania v časti, v ktorej žalobca v priebehu konania vzal žalobu späť. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 16. 01. 2017 síce oboznámil čiastočné späťvzatie žaloby žalobcu zo dňa 03. 08. 2016, avšak následne rozhodol o zmene žaloby, bez toho aby rozhodol o zastavení konania v časti, ktorej vzal žalobca žalobu späť.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybou aplikácie práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou o stavebnom úvere v zmysle § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Zmluvný vzťah bol síce vzťahom zo zmluvy o stavebnom úvere, čo však v zmysle uvedeného nevyklučuje možnosť a povinnosť súdu aplikovať na ten istý právny vzťah i ustanovenia spotrebiteľského práva slúžiace na ochranu spotrebiteľa. Z materiálneho hľadiska sa totiž pozícia zmluvnej strany, uzatvárajúcej zmluvu pred účinnosťou novely Občianskeho zákonníka zákonom č. 568/2007 Z. z., nelíšila od pozície spotrebiteľa, uzavierajúceho zmluvu už v režime spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. 01. 2008. Zároveň odvolací

súd poukazuje na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a, bod 1) Zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva: „Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.“

13. Z uvedených dôvodov preto neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

14. Úlohou okresného súdu bude rozhodnúť o späťvzátí žaloby sčasti a následne po ustálení predmetu konania súd prvej inštancie opätovne rozhodne o nároku žalobcu, pričom vec posúdi z hľadiska spotrebiteľského práva aplikujúc okrem iných i zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Svoje rozhodnutie okresný súd náležite zdôvodní tak, aby bolo konkrétne, jednoznačné a zrozumiteľné, teda preskúmateľné, čiže aby spĺňalo zákonné kritéria uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

16. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).